

Är de kubanska läkarna slavarbetare?

Bolsonaros regering efterlyser nu inhemska läkare för att ersätta kubanerna. Myndigheterna börjar inse att det kan bli förödande för landets hälsovård när över 8 000 kubanska läkare lämnar. Att rekrytera inhemska läkare har man försökt med tidigare, med knapert resultat.

Ursprungsbefolkningarna i Brasilien är akut hotade, inte bara på grund av brist på hälsovård när kubanerna åker hem, utan än värre av Bolsonaro's regering som planerar att sälja ut hela Amazonas till gruv- och skogsbolag.

Efter att Brasiliens nyvalde president Bolsonaro uttalat sig nedsättande och förolämpande om de tusentals kubanska läkarna i landet, har Kuba förklarat att man tar hem dem. Bolsonaro och andra från högerhåll hävdar att läkarna är slavarbetare åt kubanska staten, eftersom den tar en del av pengarna som Brasilien betalar för läkarna. Det är första gången under 55 år av internationellt samarbete, under en tid då 600 000 kubaner har gjort insatser i över 160 länder, som en situation som denna uppstått. Kuba värnar om läkarnas säkerhet och accepterar inte Bolsonaro's förolämpningar, utan väljer att avsluta samarbetet.

Först ska väl påpekas att Bolsonaro och Trump, som gratulerat till att de kubanska läkarna lämnar Brasilien, inte för ett ögonblick tänker på de miljontals fattiga urinvånare i Amazonas, i det fattiga nordost och i storstädernas slumområden som nu blir utan hälsovård. Varför skulle de göra det? USA tar ju inte hand om sina egna behövande. Tidigare hade USA ett speciellt program för att locka kubanska läkare på utlandsuppdrag att hoppa av och bli läkare i USA, med helt andra materiella villkor än i Kuba. Man försökte alltså beröva utsatta människor den hälsovård de kommit i åtnjutande av. Snacka om cynism och människofientlighet. För övrigt gick programmet inget vidare; det var få kubanska läkare som ville överge sina patienter, sitt land och sin övertygelse för ett bekvämt liv i USA.

Under de fem år som avtalet med Brasilien pågått har 20 000 kubanska läkare (varav 62 % kvinnor) tagit hand om 113 miljoner patienter. 700 samhällen har för första gången fått tillgång till läkare. I 1 100 samhällen är det kubanska läkare som stått för 100 % av hälsovården. De kubanska läkarna finns där andra läkare vägrar att vara. Vad gäller ursprungsbefolkningen står Kuba för 90 % av den hälsovård som de får. Det är dessa utsatta grupper som drabbas hårdast när de kubanska läkarna åker hem.

För det andra kan man konstatera att omsorgen om de kubanska läkarnas löner inte gäller barnarbetare i USA eller Brasilien, där detta gissel är utbredd. Eller för att ta svenska exempel: Inte anklagas bemanningsföretag i Sverige, som hyr ut polska byggjobbare,

för att driva slavarbete, trots att företaget tar lejonparten av pengarna. Varför anklagas inte Ulf KristerSSon för slaveri för att ha anlitat svart städhjälp? Eller varför inte Volvo, SKF och andra företag som håvar in miljardvinster; kommer inte dessa pengar från arbetarnas slit? Exempler som visar hur orimlig anklagelsen är, kan mångfaldigas.

Slavarbete: det är något NATO bombat fram i Libyen. Slavarbete: det är det som de flera miljoner fångarna i den privatiserade fångvården i USA får utföra. Till exempel nu vid bränderna i Kalifornien, där fångarna får en dollar i timmen för att vara brandsoldater.

Hur är det då med de kubanska läkarna?

De har fått sin utbildning i Kuba helt gratis, från första klass till examen. Utan att betala en enda peso. När de är på utlandsuppdrag behåller de sin anställning, alla sina rättigheter och hela sin lön i Kuba, som de får ut ograverad när de kommer hem. Under uppdraget får de kubanska läkarna, utöver sin vanliga lön hemma, en penningssumma för att täcka personliga utgifter där de är placerade. De behöver inte betala för mat, bostad, transporter eller försäkringar.

Brasilien betalar en summa pengar till Panamerikanska Hälsoorganisationen, PAO, som är en del av FN och WHO. Det är med PAO som Kuba och Brasilien har slutit ett avtal om bistånd med läkare.

De kubanska läkarna ansöker själva om att tjänstgöra utomlands åt PAO. De är medvetna om att en del av pengarna som Brasilien betalar går till kubanska staten för att upprätthålla landets högklassiga och kostnadsfria hälsovårdssystem, som man lyckats bevara trots att USA:s blockad slår hårt mot hälsovården. Likaså går en del av pengarna till gratis utbildning åt läkarstudenter från andra fattiga länder. Under årens lopp har Kuba på detta sätt utbildat närmare 36 000 läkare som nu kan ge hälsovård i sina hemländer.

Kuba har sin Latinamerikanska Medicinhögskola, där många av dessa studenter utbildas. USA har sitt ?School of Americas?, där Latinamerikas värsta diktatorer och torterare fått (och fortsatt får) sin skolning.

Högern gläds åt att den kubanska staten nu går miste om uppskattningsvis drygt 300 miljoner dollar om året. Visst är det så. Men Kuba har ridit ut betydligt allvarligare slag och säljer sig inte för US-dollar. I så fall skulle man för länge sedan intagit en plats jämte Guatemala, Honduras, Dominikanska Republiken och andra länder i regionen.

Det är svårt att fatta för personer som Bolsonaro och Trump, men det finns faktiskt människor som har andra drivkrafter än pengar i livet. De kubanska läkarna kännetecknas i allmänhet av att vilja göra något gott; dels för utsatta människor och dels för sitt land. Det handlar långt ifrån bara om Brasilien, utan massvis med länder. Rika länder betalar, fattiga får biståndet utan att betala.

Kuba har skickat ut 600 000 hälsovårdsarbetare till 160 länder under 58 år av internationellt samarbete. Dessa har behandlat drygt 500 miljoner patienter i 163 miljoner hem. Detta bistånd sker alltid efter överenskommelse med respektive regering. Det i motsats till när USA skickar sina soldater, flygplan och missiler på sina invasioner och krig.

Det lilla, fattiga och blockerade Kuba står ensamt för en tredjedel av ALLT hälsobistånd i världen. USA har sedan 11/9 2001 dödat minst 600 000 människor i andra länder. Vill vi att världen ska vara mer som Kuba eller mer som USA?

Zoltan Tiroler 181120